

Michael Cunningam (suom Markku Päckilä): Päivät

Koti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/>)

/ Michael Cunningam (suom Markku Päckilä): Päivät (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net:443/michael-cunningam-paivat/>)

Michael Cunningam (suom Markku Päckilä): Päivät

RISTO NIEMI-PYNTTÄRI

Korona-ajan lockdown: muistatteko kuvia autoista suurkaupunkien kaduista ? New York autiona, Lontoo autiona, Tukholma autiona. Urbaanin elämän syke lamaantuneena. Michael Cunningham on kirjoittanut uudessa romaanissaan koronasta niin, että sanat pandemia, lockdown, covid on poistettu.

Ehkä siksi, että silloin kun asia on liian suuri – kuten pandemia – sen käsittely on vaarassa jäädä uutiskuvien tasolle. Kuluneet termit varjostavat syvää kokemuksellista muistia.

Näiden kokemusten esille saamiseksi kirjailija voi pakottautua asian äärelle käyttämättä sen nimeä. Tämä estää tukeutumasta fraaseihin ja saa kertomaan toisin. Koronasta voi siis yrittää kertoa käyttämättä sanaa ”korona”. Se ei ole helppoa. Cunningham on taitavasti laittanut syrjään myös yleisimmän pandemia -uutiskuvaston, keskittyen vain yksityisiin kokemuksiin. Aihe tulee konkreettiseksi, kun mediakokemusten sijaan haetaan omia kokemuksia. Sama lukijan kohdalla, yksityiset muistot ovat arvokkaampia verattuna niihin joita löytyy korona -aihetta googlaamalla.

Päivät -romaanissa koronasta johtuva *lockdown* kiteytyy yhteen iltapäivään 5, huhtikuuta 2020.

Cunningham tuli tunnetuksi romaanista *Tunnit*; siinä hän kirjoitti Virginia Woolfin tajunnanvirtaa uusiksi. Mrs Dallowayn ja kumppanien tajunta valaisi yhtä päivää Lontoossa.

Woolfin tajunnanvirta ei rajoittunut yksien aivojen toiminnan jäljittelyyn kuten usein luullaan. Hän uskoi löytäneensä tajunnan tasolta ihmisten väliset yhteydet – hän kutsui sen esiintuomista ”tunnenloinniksi”.

Cunningham tuntuukin keskittyvän *Päivissä* erityisesti näihin ihmismielten välisiin keveisiin hipaisuihin. Hän taikoo eläväksi kolme päivää, kukin kerrallaan: 5.4.2019 – 5.4. 2020 – 5.4. 2021. Kukin päivä siivuna vuosien kierrossa.

Koronailtapäivänä opiskelijat osallistuvat zoom-sessioon lapsuudenuoneistaan käsin:

”Mutta tämä vuosi, tämä ruumiiton lukukausi ... opiskelijat on kiskaistu takaisin huoneisiin, jotka he kuvittelivat jättäneensä taakseen loppuiäkseen. Lapsuus vetää heitä puoleensa voimalla, jota kukaan ei ole osannut odottaa.” (181)

Nuorille ja lapsille koronavuodessa on kuolettavaa ajan pysähtymisen tunnetta. Perheen 11 -vuotias Nathan on jumittunut huoneeseensa. Hän haluaisi takaisin kouluun, ehkä siksi hän on jäänyt katselemaan uudestaan ja uudestaan samaa koulumaailmaan sijoittuvaa teini-komediaa: *The School of Rock*. Hänen pikkusiskonsa on jumittunut toisella tavalla; 6 -vuotias Violet, pitää yllään jatkuvasti samaa keltaista mekkoa, hän sai sen edellisenä vuonna. Aivan kuin molemmat pitäisivät kiinni ajasta jolloin kaikki oli hyvin.

Tietysti kotiin suljetut lapset ärsyttävät toisinaan. Pitkästynyt Violet härnäähän Nathania tämän huoneessa mutta korona tekee siitä vaarallista. Tuo ärsytys ylittää jo kaiken kohtuuden ja muuttuu vihaksi:

”Kummallisinta on tämä: Nathan on hyvillään Violetin poistumisesta ja toisaalta toivoo, ettei Violet menisi. Kun Violet on huoneessa, niinkuin hän on ärsyttävän usein, silloin huoneessa sentään on joku ... Kummallista – Violetin puhdas vihaaminen tuottaa kitkerää ja väkevää mielihyvää.” (s.176 – 7)

Myös vanhemmat kärsivät siitä, että he ovat suljettuina kotiinsa. Pahinta on, että riitely ei onnistu eikä pääty sovintoon, joka toisi mielihyvää. Mutta edes sovinnot eivät tuo iloa: Dan ärsyttää Isabelia silloin kun tämä jää alakynteeseen, mutta yhtä hyvin myös silloin kun Dan voittaa. Käy niin tai näin, Isabelista aiemmin hyvänä koettu kiistely tuntuu nyt sietämättömältä – miehen voitto tai tappio, yhtä ja samaa.

Isabel sanoo: ”Minusta tuntuu, että – en tiedä. Että minä putoan sinun ja lasten luota.” (204)

Aivan kuin tämän tunteen ajamana Isabel on ottanut tavakseen livahtaa kotioven ulkopuolelle, rappukäytävään. Siellä hän istuu yksin pitkiä aikoja, katsellen alas päin meneviä rappuja, kuuntelee musiikkia kuulokkeista.

Cunningham kertoo kunkin henkilön kokemukset, sekä huokoiset, pinnan alaiset tunnelit toisiin perheenjäseniin. Ne paljastavat asioiden tilan paremmin kuin yritykset suoraan puheeseen. Keskustelutkaan eivät ole ohi puhumista, vaan vakavia yrityksiä kommunikoida.

Isä, entinen rocktähti – entinen nuorimies joka valkaisee yhä tukkansa – on nyt tukevoituva perheenisä. Dan eli Danny (sic!). tekee biisiä, ja kokee ettei pysty sanallistamaan valituslaulua, joka ilmaisisi lockdown. Sanoihin tuli sokerikuorutus, vaikka tarkoituksena oli kirjoittaa tuo hetki jääpiikiksi. Dan tuntuu sortuvan juuri siihen kuvailuun, jota Cunninham itse välttää.

“Yllättävä huomio: tuntuu että hän oli tyytyväisempi kaivatessaan laulujen tekemistä, kuin nyt tehdessään niitä.. (s.172).

On osuvaa, että perheen tärkein hahmo on ydinperheen ulkopuolinen, Isabelin nuorempi veli, homomies, Robbie. Aiemmin hän asui perheessä, mutta muutti pois, kun lapset tarvitsivat omat huoneensa. Ja näin hänestä jäi perheeseen tyhjä kohta, niin että jokaiselle Robbien läsnäolo jäi merkitsemään onnellisia aikoja.

Koronan iskiessä Robbie sattui olemaan matkalla Islannissa. Hän ei voinut palata, vaan asettui sinne maailman laidalle lautamökkiin, eristyksiin kuin arkkuun, mutta valtaviin etäisyyksien reunalle. Robbie on usein euforisissa tunnelmissa tämän avaran kauneuden äärellä – siellä on vihreys, karut vuoret ja kivikot.

Viimeinen päivän kuva on 5.4. 2021 kun Isabel on muuttanut maalle ja perhe kokoontuu sinne.

He selvisivät lockdownin ajasta yhdessä, mutta siihen se jäikin. Nyt Isabel on hankkinut talon, jonka korjaamista ei kannata edes haaveilla. Se vaikuttaa perheen vertauskuvalta. Sillä huolimatta etäisyydestä vanhempien kesken ja toisaalta sisarusten kesken he osaavat kuitenkin tavata ja olla rauhallisesti yhdessä päivän kerrallaan. Jäljellä on haikea tunne, että entinen riitojen ja sopimisten aika on ohi. Myös korona on ohi, mutta jotain kuoli.

Romaanin lopussa on Cunninghamin kiitokset niille, jotka ovat auttaneet teoksen valmistumisessa. Aivan kuin romaanin valmistumiseenkin liittyisi tietty vaarallisen vaiheen ylittäminen ja toisten apu:

“Kirjoittaessani tätä kirjaa minulla on ollut tukenani ystäväjoukko, jonka kiinnostus ja vilpitön rakkaus kirjallisuuteen on osaltaan luonut ilmapiirin, jossa romaanin kirjoittaminen tuntui mahdolliselta...” (s.341)

Kiitokset ovat paikallaan, koska teoksen syntyyn osallistuu aina monia muitakin kuin kirjailija. Ja samat kiitokset kuuluvat myös Markku Päckilälle erinomaisesta suomennoksesta: teoksen pinnan alaiset vireet tuntuvat lukijassa.

Michael Cunningam: *Päivät*, suom. Markku Päckilä, Gummerus 2024.

Risto Niemi-Pynttäri on kirjallisuuden ja kirjoittamisen dosentti Jyväskylän yliopistosta.

« Previous:

Alain Claude Sulzer (suom Olli Sarrivaara):
Kaksoiselämää (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/alain-claude-sulzer-kaksoiselamaa/>)

Next:»

Petronius Arbiter (suom Pekka Tuomisto):
Satyricon (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/petronius-arbiter-satyricon/>)

admin

Vastaa

Viesti

Nimi

Sähköposti

Lähetä viesti

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed \(https://akismet.com/privacy/\)](https://akismet.com/privacy/).

Spefi -romaaneja (Tomi Sirviö)

Bram Stoker: Draculan vieras ja muita kauhukertomuksia (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/bram-stoker-draculan-vieras-ja-muita-kauhukertomuksia/>)

Proudly powered by WordPress (<https://wordpress.org>) | Theme: Content (<https://spicethemes.com>) by
SpiceThemes
